

Lautakunnan seminaarin jatkotoimet, pöydälle 11.5.2022

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Käsittely

Keskustelun aikana puheenjohtaja Järvisen kannattamana teki seuraavat ehdotukset: ”(3.1) Kaavoitus- ja kaavamuutoshakemukset tiedoksi: Lautakunta päättäne, että vireillä olevat kaavamuutos- ja kaavoitushakemukset tuodaan tiedoksi lautakunnalle, ja että jatkossa ne myös tuodaan välittömäksi tiedoksi lautakunnalle. Perustelu: lautakunta on se viranomainen, jolle pyynnöt tulevat, joten jo ilman eri päätöstä niiden tulee olla lautakunnan tiedossa. Samalla kuntalaiset ja muut sidosryhmät saavat nopeasti ja yksikertaisesti tiedon vireille tulevista hakemuksista. On myös tärkeää, että hakijat saavat asiansa päätöksentekijöiden tietoon. Toimivalta hakemusten hylkäämisestä on lautakunnalla, mikä on muistettava hakijoita opastettaessa. (3.2) Ehdotus toimintamalliksi kaupungin palvelujen tilavaraussuunnitelman pitämisestä ajantasaisena: Lautakunta päättäne, että sille valmistellaan toimintamalli, jonka avulla voidaan ottaa asemakaavoituksessa huomioon kaupungin sellaisten toimintojen sijoittaminen, jotka eivät vielä ole täsmentyneet investointiohjelman hankkeiksi. Perustelu: Koulujen ja päiväkotien määrä riippuu asukaspohjasta, ja tieto siitä syntyy asemakaavoituksen yhteydessä. Asianomaisilla hallintokunnilla ei ole tätä tietoa, eikä nykymallissa tunneta paikkaan sitomatonta ja nimetöntä investointihanketta, vaikka sellainen joudutaan myöhemmässä vaiheessa yksilöimään. Tällöin ei enää välttämättä ole tarjolla hyvää sijoittumispaikkaa. Etenkin liikunnan ja kulttuurin hankkeet tulevat vireille varsin myöhään asemakaavoituksen kannalta. Sekä taajamarakennetta tiivistettäessä että uusia alueita kaavoitettaessa tulee voida ottaa huomioon laskennalliset palvelujen tarvitsemat tontit ja kentät. (3.3) Visio toimintaympäristön muutoksista: Lautakunta päättäne, että valmistellaan kaavoituksen taustamuistio niistä toimintaympäristön muutoksista, jotka vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä ja jotka eivät sisälly kaupungin nykyiseen muutoksen seurantaan. Perustelu: Ilmastomuutos, uusi teknologia ja työelämän uudet toimintamallit ovat tuoneet yhdyskuntasuunnitteluun uusia ilmiöitä ja ongelmia, joita varten ei ole perinteisiä suunnitteluratkaisuja. Näistä tulisi muodostaa tutkimuksen ja keskustelun pohjalta visiot siitä, mitä oletetaan tapahtuvan ja miten tämä tulisi ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa. Kaupungin muu seuranta ei kata esimerkiksi teknologian arviointia tai asunto- ja kiinteistömarkkinoita (kuten toimistotilan käyttöä koskevaa tämän hetken muutosta). Tarvittaessa tehdään ehdotuksia kaupungin tietotuotannon ohjaamisesta.”

Puheenjohtaja Kemppi-Virtasen kannattamana teki seuraavan ehdotuksen

(3.4) Koulujen ja päiväkotien lähimetsien ottamisesta huomioon asemakaavoituksessa: "Lautakunta päättäne, että aikaisemmin laadittu yhteenveto koulujen ja päiväkotien tarvitsemista lähimetsistä päivitetään ja kehitetään toimintamalli sille, että ne turvataan asemakaavoituksen yhteydessä."

Puheenjohtaja Havun kannattamana teki seuraavan ehdotuksen (3.5) Kattoja ja ullakkoja koskevien asemakaavamääräysten kehittämisestä: "Lautakunta päättäne antaa valmisteluohituksen sellaisen kattoja ja ullakkokerroksia koskevan asemakaavamääräyksen kehittämisestä, joka mahdollistaa kulloinkin tarkoituksenmukaisimman ratkaisun rakennussuunnittelun yhteydessä. Tarkastelun piiriin kuuluvat ainakin energiantuotanto, talosaunojen sijoitus, kaupunkiviljely ja hulevesien hallinta. Perustelu: nykyisin käytössä olevia kattoja koskevia kaavamääräyksiä ei ole tarkasteltu kokonaisuutena, ja niitä tulisi kehittää siten, että energian (esim. aurinkopaneelit) ja ravinnon tuottamista (esim. kattokasvihuoneet) ei estetä vähäisempien tavoitteiden vuoksi. Kerrostalojen yhteistilojen (esim. talosaunat) sijoittaminen ullakkokerrokseen tulisi myös ottaa huomioon asumisviihtyisyyttä edistävänä mahdollisuutena."

Puheenjohtaja Järvisen kannattamana teki seuraavan ehdotuksen (3.6) Osallisuuden vahvistaminen: Lautakunta päättäne, että kuntalaisten osallistumistapoja maankäytön suunnitteluun kehitetään painottaen yhteyksiä kuntalaisten ja päätöksentekijöiden yhteyksiä sekä vieraskielisten espoolaisten inklusiota. Perustelu: Asukkaiden nykyiset kontaktit kaupunkisuunnitteluun tapahtuvat pääosin virkamiesten kanssa, vaikka kuntalaisten intressi painottuu päätöksentekoon. Ja vaikka Espoo on päättänyt englannin kolmanneksi asiointikieleksi, sen osuus on jäänyt varsin vähäiseksi sekä internetin puolella että kaavatilaisuuksia järjestettäessä."

Havu puheenjohtaja kannattamana teki seuraavan ehdotuksen (3.7) Terveyttä edistävän ympäristön ottaminen huomioon kaavoituksessa: "Lautakunta päättäne, että sille valmistellaan katsaus terveyttä edistäviin asumisympäristön elementteihin. Perustelu: Tieto evoluutiopsykologian ja design & health -teeman ympärillä on kasvanut tällä vuosituhannella, ja sen hyödyntäminen edellyttää koulutusta ja salutogeenisten tekijöiden painotusta. Koulutuksensa aiemmin saaneilla suunnittelijoilla ei tätä osaamista välttämättä ole, eikä sitä ole käsitelty luottamushenkilöiden keskusteluissakaan."

Järvinen puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan ehdotuksen (3.9) Rantaraitin vyöhykkeen toimintojen kehittäminen: "Lautakunta päättäne antaa valmisteluohituksen Espoon rantavyöhykkeen tarkastelusta, jossa keskitytään niihin palvelutasoa parantaviin seikkoihin, joiden toteutuminen edellyttää kaavallisia päätöksiä. Perustelu: Rantaraitin ja etenkin veneilyn palvelujen kehittämisestä ei ole kokonaissuunnitelmaa, ja se edellyttää myös kaavallisia ratkaisuja mm. asuntoveneiden ja palvelutukikohtien sijoittamisesta. Kokonaiskuva helpottaisi palvelujen syntymistä, kun niiden tarvitsemat sijoittumispaikat olisi määritelty etukäteen eikä tarvittaisi ad hoc-ratkaisuja."

Kemppi-Virtanen puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen (3.10) Kumoutuneiden asema- ja osayleiskaavojen jatkokäsittelystä: "Lautakunta päättäne, että hallintotuomioistuimen kumottua asemakaavan tai osayleiskaavan kaupunkisuunnittelulautakunnalle valmistellaan esitys jatkotoimista

asiassa. Perustelu: Kun jokin kaava kumoutuu lainvoimaisesti hallintotuomioistuimessa, jatkotoimista ei ole määritelty. Jos kaavoitusta jatketaan, on kyse muutoksesta työohjelmaan, joka kuuluu lautakunnan päätösvaltaan. Mahdollisten korjausten ja rajausten yms. tekeminen viivästyy ja kaavoitukseen tehty taustatyö jää turhaksi, jos asia jää roikkumaan epämääräiseksi ajaksi.”

Kivekäs puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan ehdotuksen (3.11) Täydennysrakentamisen edistäminen: ”Lautakunta pyytää selostusta täydennysrakentamisesta ja sen edistämisestä. Perustelu: Kaupunki haluaa edistää täydennysrakentamista, mutta käytännössä useat hankkeet ovat jääneet siihen, että niistä ei jäisi taloudellista hyötyä kyseisille taloyhtiöille. Tämä suma pitäisi purkaa, ja pohjatyö voidaan parhaiten tehdä kaupunkisuunnittelukeskuksessa. Jatkotoimenpiteenä olisi esimerkiksi ehdotuksen jatkotoimista tekeminen kaupunginhallitukselle.”

Kemppi-Virtanen puheenjohtajan kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen (3.12) Lasten leikkipaikkojen laadun ja määrän varmistaminen: ”Lautakunta päättäne antaa kehotuksen tuoda lautakunnalle selostus lasten leikkitilan määrän ja laadun takaamisesta, mahdollisesti kaavamääräyksellä. Perustelu: Vanhemmissa asemakaavoissa on veloitettu rakentamaan pihalle lasten leikkitilaa (esim. 10 m²/asunto), mutta se on jäänyt jossain vaiheessa pois. Säädösperusteista normia ei ole. Hyvänä suunnitteluna on pidetty kerrostaloissa pienten lasten leikkipaikkaa lähellä sisäänkäyntiä ja isommille varattua tilaa etäämmällä (koska taaperot ja esiteinit eivät leiki keskenään) ja että leikkipaikat ovat suojassa melulta ja ne saavat riittävästi suoraa auringonvaloa. Autot ja polkupyörät otetaan nykyisin huomioon kaavamääräyksissä, mutta lapsia ei.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko kannatetut ehdotukset 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 3.9, 3.10, 3.11 ja 3.12 yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi niiden tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että kannatetuista ehdotuksista 3.3, 3.6 ja 3.7 on äänestettävä. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ehdotuksista äänestetään erikseen ja ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja ehdotusta vastustavat äänestävät EI. Ensimmäisessä äänestyksessä, ehdotus 3.3, JAA ääniä tuli 8 ja EI ääniä 1 sekä 3 tyhjää ääntä. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä yhtä (1) vastaan, kolmen (3) äänestäessä tyhjää, päättäneen hyväksyä ehdotuksen 3.3. Toisessa äänestyksessä, ehdotus 3.6, JAA ääniä tuli 9 ja EI ääniä 1 sekä 2 tyhjää ääntä. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdeksällä (9) äänellä yhtä (1) vastaan, kahden (2) äänestäessä tyhjää, päättäneen hyväksyä ehdotuksen 3.6. Kolmannessa äänestyksessä, ehdotus 3.7, JAA ääniä tuli 9 ja EI ääniä 1 sekä 2 tyhjää ääntä. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdeksällä (9) äänellä yhtä (1) vastaan, kahden (2) äänestäessä tyhjää, päättäneen hyväksyä ehdotuksen 3.7.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

päätti, että vireillä olevat kaavamuutos- ja kaavoitushakemukset tuodaan tiedoksi lautakunnalle, ja että jatkossa ne myös tuodaan välittömäksi tiedoksi lautakunnalle,

2

päätti, että sille valmistellaan toimintamalli, jonka avulla voidaan ottaa asemakaavoituksessa huomioon kaupungin sellaisten toimintojen sijoittaminen, jotka eivät vielä ole täsmentyneet investointiohjelman hankkeiksi,

3

päätti, että valmistellaan kaavoituksen taustamuistio niistä toimintaympäristön muutoksista, jotka vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä ja jotka eivät sisälly kaupungin nykyiseen muutoksen seurantaan,

4

päätti, että aikaisemmin laadittu yhteenveto koulujen ja päiväkotien tarvitsemista lähimetsistä päivitetään ja kehitetään toimintamalli sille, että ne turvataan asemakaavoituksen yhteydessä,

5

päätti antaa valmistelukehotuksen sellaisen kattoja ja ullakkokerroksia koskevan asemakaavamääräyksen kehittämisestä, joka mahdollistaa kulloinkin tarkoituksenmukaisimman ratkaisun rakennussuunnittelun yhteydessä. Tarkastelun piiriin kuuluvat ainakin energiantuotanto, talosaunojen sijoitus, kaupunkiviljely ja hulevesien hallinta,

6

päätti, että kuntalaisten osallistumistapoja maankäytön suunnitteluun kehitetään painottaen yhteyksiä kuntalaisten ja päätöksentekijöiden yhteyksiä sekä vieraskielisten espoolaisten inklusiota,

7

päätti, että sille valmistellaan katsaus terveyttä edistäviin asumisympäristön elementteihin,

8

päätti antaa valmistelukehotuksen Espoon rantavyöhykkeen tarkastelusta, jossa keskitytään niihin palvelutasoa parantaviin seikkoihin, joiden toteutuminen edellyttää kaavallisia päätöksiä,

9

päätti, että hallintotuomioistuimen kumottua asemakaavan tai osayleiskaavan kaupunkisuunnittelulautakunnalle valmistellaan esitys jatkotoimista asiassa,

10

pyytää selostusta täydennysrakentamisesta ja sen edistämisestä,

11

päätti antaa kehotuksen tuoda lautakunnalle selostus lasten leikki-tilan määrän ja laadun takaamisesta, mahdollisesti kaavamääräyksellä.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.05.2022 § 68

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna puheenjohtajan kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöytäsehdotus hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 24.5.2022 pidettävään kokoukseen.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.05.2022 § 65

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

päätty yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 11.5.2022 pidettävään kokoukseen.

Liitteet

1 Äänestystulosraportti §78

Oheismateriaali